

OPEN DAYS 2009 – GLOBÁLIS KIHÍVÁSOK, EURÓPAI VÁLASZOK

A Brüsszelben megrendezett hetedik éves Open Days konferencián Európából és azon túlról is több mint 7000 ember gyűlt össze, hogy megvitassa a fenntarthatóság, az éghajlatváltozás, a növekedés, a határokon átnyúló együttműködés és a kohéziós politika előtt álló jövő problémáját. Azok pedig, akik október 5. és 8. között nem jutottak el Brüsszelbe, a hónap során többször találkozhattak a témával az „Európa régióinkban/városainkban” címszó alatt Európa-szerte számos helyen megrendezett különböző eseményeken.

Kommunikáció – bolygónk javát szolgálja

A mintegy 1000 ember érdeklődésére számot tartó nyitó ülés José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke, és Paweł Samecki, regionális politikáért felelős biztos beszédével vette kezdetét, majd a „Globális kihívások, európai válaszok” témához kapcsolódó vitafórummal folytatódott.

A résztvevőket köszöntő hozzászólásában Samecki biztos olyan eseményként mutatta be az Open Days rendezvényét, amely kiváló lehetőséget nyújt a tapasztalatok cseréjére, és a régiók fejlődését biztosító legjobb módszerek megvitatására. A tapasztalatok pedig az idén különösen fontos szerepet kapnak: a legutóbbi Open Days óta a pénzügyi piacok igen komoly zavarai szembesült a világ. A biztos szavait idézve: „Globális pénzügyi és gazdasági válsággal kellett szembenéznünk, amelyre az európai gazdasági fellendülés tervével, és más nemzeti és regionális szinten tett intézkedésekkel igyekeztünk választ adni.”

Barroso elnök kihangsúlyozta, hogy az éghajlatváltozás és a gazdasági válság kettős kihívásával szemben a régi politikai modellek semmiképpen sem bizonyulnának megfelelőnek, ami rendkívül időszerűvé teszi az Open Days idején a témáját. „Az új kérdések új válaszokat tesznek szükségessé” – mondta. Megelégedését fejezte ki arra vonatkozóan, hogy az írek a hónap során „igen” szavazattal fogadták el a Lisszaboni Szerződést, és a haladást szolgáló partnerség létrehozására szólított fel: „Meggyőződésem, hogy csak partnerség keretében tudjuk Európát olyanná tenni, amilyenről álmodunk”.

A háromnapos esemény során a küldöttek az alábbi témákat vitatták és vizsgálták meg:

Az innováció, mint a növekedés helyreállításának módja a régiókban és a városokban

A regionális szintű stratégiák, programok és projektek a turizmustól a kreatív gazdaságig számos szektorban hozzájárulhatnak az innovációhoz. Az Open Days a témához kapcsolódóan 54 szemináriumnak adott helyet, melyek többek között az egészségügy, a mikrohitel és a foglalkoztatás, valamint a közsféra innováció terén játszott szerepének kérdését vizsgálták.

Az Open Days központi témái

- A növekedés helyreállítása: Innováció Európa régióiban és városaiban
- A régiók és az éghajlatváltozás: Európai megoldások a fenntartható regionális fejlődésért
- Területi együttműködés: Határokon átívelő összefogás
- Eredmények, előtekintés: Az EU kohéziós politikájának értékelése és jövőbeli kilátásai

Éghajlatváltozás – regionális megoldások Koppenhága előestéjén

Az éghajlatváltozás leküzdése érdekében kidolgozott regionális megoldások során bevált gyakorlatok 19 szemináriumon kerültek bemutatásra, melyek többek között olyan témákat tárgyaltak, mint az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaság, a megújuló energiaforrások használata és az energiahatékony intézkedések kohéziós politikán keresztüli finanszírozásának lehetőségei. A szemináriumokon megvitatott kérdések között szerepelt például a területi kohézió és az integrált part menti területkezelés, az egyes városok általi kibocsátások leltárba vételének módszerei, és a szövetkezeti bankok szerepe az ökoinnováció finanszírozásában.

Határokon átnyúló és régiók közötti együttműködés

Az EU balti-tengeri régióra vonatkozóan közelmúltban elfogadott stratégiáját a területi együttműködés terén folyó európai és nemzetközi eszmecsere kiváló példaként kiemelő téma elsősorban azt hangsúlyozta, hogy az ötletek és elképzelések cseréje mennyire fontos szerepet játszik a politika kidolgozásában. Az egészségügy, a politika végrehajtásának lehetséges jövőbeli eszközeiként emlegetett makrorégiók és az európai területi együttműködési csoportosulás (EGTC) témakörét – több más témával együtt – 29 szeminárium tárgyalta.

Eddigi eredmények, jövőbeli kilátások

A kohéziós politika értékelése (a 2000–2006-os programok értékelése időközben megtörtént), és a jövőbeli feladatok meghatározása volt a fő témája annak a 22 szemináriumnak, amely főleg arra keresett választ, hogy eddig milyen tanulságokat vonhatunk le, és hogy az értékelési folyamat során tett megállapítások hogyan járulhatnak hozzá legjobban a jövő politikájának kidolgozásához. E témán belül kapott helyet például a kohéziós politika jövőjét tárgyaló brainstorming, a partnerség elvével és gyakorlatával foglalkozó civil társadalmi fórum, az ESPON 2013 program első eredményeinek áttekintése, és az EU és Brazília közötti regionális politikai együttműködéssel kapcsolatos vitafórum.

Samecki biztos az utolsó alkalommal összegyűlt résztvevők hangulatát tökéletesen átérzve az alábbi szavakkal zárta le az eseményt: „Meggyőződésem, hogy a széles fórumon belüli vita kitágítja a politikaformálók perspektíváit, és képessé teszi őket arra, hogy a lehető legjobb módon dolgozzák ki, és hajtsák végre a politikát.” E meggyőződésével pedig – amint azt az Open Days sikere is bizonyítja – nincs egyedül.

RegioNetwork 2020 – új interaktív vitafórum

A Regionális Politikai Főigazgatóság az interneten már jelenleg is működő társadalmi hálózatokhoz hasonló hálózatépítő eszköz létrehozásával próbálja elősegíteni a régiók közötti hálózatok kialakítását, és olyan közeget biztosítani a régiók számára, ahol akár egyetlen kattintással is lehetőségük van az ötletek cseréjére.

E dinamikus platform nagyban hozzájárul majd az új hálózatok kiépítéséhez, a Főigazgatóság számára lehetővé teszi a politikával kapcsolatos legfrissebb információk megosztását, a felhasználóknak pedig lehetőséget biztosít saját profiljuk létrehozására, és automatikus frissítések fogadására.

2009-es újdonságok

Az idei eseménynek számos hasznos, és korántsem unalmas kiegészítője is volt:

A kohéziós politikai projektek bemutatása

A Bizottság brüsszeli székhelye, a Berlaymont épület előtt felállított színpadon több olyan projekt került bemutatásra, amely az európai kohéziós politika keretében nyújtott társfinanszírozással valósul meg. Az Európa különböző régióiból érkező gyermekek által bemutatott zenei, tánc és bűvész előadások néhány kivételesen érdekes projektet keltettek életre. A sikeres projektbemutatók

2010-ben újra megismétlődnek majd, hiszen a szervezők Európa minden régióját arra kérik, hogy „hozzák el projektjeiket Brüsszelbe”, vagy mutassák be őket az Európa-szerte megrendezésre kerülő számos Open Days eseményen.

Open Days egyetem

A fő eseményeket kiegészítő szokásos tevékenységek mellett a 2009-es Open Days első alkalommal büszkélkedhetett egyetemmel, amely a régiók és a partnerek javaslatai alapján szervezett előadásokon és vitafórumokon ismert tudósokat és kutatókat vonultatott fel.

” Az európai városoknak kulcsszerepet kell betölteniük, hiszen ők termelik a kibocsátások 80%-át. Fel kell készülniük az új intézkedések végrehajtására, és attól tartok, ez eddig nem történt meg úgy, ahogy kellene. Időre, forrásokra és megfelelő ismeretekre van szükségük ahhoz, hogy jobban felkészülhessenek.

Jirina Jilkova, Gazdasági és Környezetpolitikai Intézet, Prága

” A kohéziós politika hosszú távú célkitűzése, hogy Európa-szerte mindenütt elősegítse a fejlődést, és hogy gondoskodjon arról, hogy még a fejlődésben lemaradt régiók is kibontakoztathassák képességeiket, és kihasználhassák a bennük rejlő lehetőségeket.

Dirk Ahner, az Európai Bizottság regionális politikai főigazgatója

” A piacon rendkívül kemény verseny folyik, ezért minden tőlünk telhetőt meg kell tennünk forrásaink hatékonyabb felhasználása érdekében. Bízunk kell abban, hogy az emberi agy új ötleteket szül, bízunk kell abban, hogy a kisvállalkozások innovatívak, de ugyanakkor meg kell teremtenünk számukra az innovációhoz szükséges környezetet, és szerintem ez a módja annak, hogy leküzdjük a jelenlegi gazdasági válságot.

Olofsson, a svéd elnökséget képviselő vállalkozási és energiaügyi miniszter, miniszterelnök-helyettes

Néhány hasznos gondolat:

” Fontos, hogy e politika helyalapú politika legyen, olyan politika, amely nem szektorszinten, hanem regionális vagy helyi szinten valósul meg. Alapját a közvagyon fejlesztését szolgáló beruházások kell hogy alkossák, és közös fórumot kell teremtenie a kormányzás különböző szintjén tevékeny különböző aktorok számára.

Mario Pezzini, OECD

” Azt hiszem, a balti-tengeri stratégia sok szempontból tekinthető a globalizációra adott válasznak. Lényege a globalizációban rejlő kihívások és lehetőségek jobb együttműködés útján történő kihasználása, például az egyes régiók fiatal vállalkozói és egyetemei közötti kapcsolatteremtés útján.

Cecilia Malmström, Svédország európai uniós ügyekért felelős minisztere

AZ ÜZENET TERJESZTÉSE AZ EU-KÉPVISELETEKEN KERESZTÜL

Megfelelő tájékozottságuk biztosítása szempontjából a hálózatok nagyban függenek az információellátástól. A Panorama mostani számában három EU-képviselést keresünk fel, és azt igyekszünk megtudni tőlük, hogy hogyan vélekednek a hozzájuk továbbított információkról, és a tudásláncon belül betöltött szerepükről.

Így látják Rómában

A római EU-képviselő munkatársaként dolgozó Roland Prenen munkája főleg abból áll, hogy különböző kommunikációs hálózatokon, köztük például a Europe Directen keresztül tájékoztatja az érdeklődő polgárokat az európai szakpolitikákról, így aztán sok éves tapasztalattal rendelkezik a politikát ismertető hálózatok használata terén.

A kommunikáció hatékonysága – sok más országhoz hasonlóan – Olaszországban is régióként változik. Rámutat, hogy nem a Europe Direct feladata, hogy elmondja a régióknak, hogy mik a problémák a kommunikációs stratégiájuk terén. A Europe Direct irodái viszont nagyban függenek a különböző főigazgatóságoktól – köztük a Regionális Politikai Főigazgatóságtól – érkező információk minőségétől. „Ha ez az információ egyértelmű, átlátható és könnyen érthető, még az egyébként rosszul szervezett régiók is terjeszteni fogják” – magyarázza.

„Semmi szükség arra, hogy komplex mechanizmusokon keresztül műszaki szövegeket terjesszünk – egyszerű hálózatokra van szükségünk, melyeken keresztül egyszerű információkat továbbítunk” – mondja Roland Prenen.

A Rómából érkező üzenet egyértelműen megfogalmazza, hogy a hálózatok hatékony használata, és a Europe Directben rejlő földrajzi lehetőségek kihasználása érdekében fontos, hogy a képviselőhöz érkező információ egyértelmű, és szakszavaktól és technikai részletektől

mentes legyen. „1. célkitűzés, 2. célkitűzés... – az emberek elvesznek a bonyolult részletekben” – vallja Roland Prenen. „Nekünk a terepen olyan információt kell továbbadnunk, amit az utca embere is megért és fontosnak tart, még akkor is, ha nem járt egyetemre, vagy éppen fogalma sincs az európai ügyekről.”

Így látják az Egyesült Királyságban

A londoni képviselő egyesült királysági hálózatokért felelős vezetőjeként tevékeny Elizabeth Holt tudja, hogy az információáramlás nagyban függ a partnerek közötti jó kapcsolatokról. A kommunikáció egyszerű és világos csatornájának megteremtése érdekében alakította ki a UK Structural Funds Communication Network néven működő hálózatot. „Nem az alapok kezelését vizsgáljuk, hanem a pénzek mögött meghúzódó emberi történeteket szeretnénk megragadni” – magyarázza.

Több mint 30 – az EU-finanszírozással megvalósuló országos, regionális és helyi projektek egyesült királysági népszerűsítéséért felelős – szakembert összegyűjtve igyekezett módot találni a nagyközönség érdeklődésének felkeltésére, és annak bemutatására, hogy az európai pénzek pezsgőbbé teszik a helyi közösségek életét. Külön intranetet hozott létre, amelyen keresztül a tagok megvitathatják, hogy bizonyos népszerűsítő események miért aratnak elsöprő sikert, míg mások kudarcba fulladnak. Az intranet emellett ahhoz is segítséget nyújt majd, hogy sikerüljön kiválasztani az olyan „sajtóbarát” helyi személyiségeket, akiknek valóban van mondanivalójuk.

Elizabeth Holt tudja, hogy a siker titka többek között az időzítésben rejlik – a maximális hatás érdekében az információt mindig pontosan az arra megfelelő időpontban kell közölni. A partnerek az intraneten keresztül a tervezett hírtétekü eseményekre is felhívhatják a figyelmet.

„Az Egyesült Királyság jelen van az EU-ban, ezért fontos, hogy az EU is jelen legyen az Egyesült Királyságban. Ez egyelőre még nem látszik” – mondja Elizabeth Holt. Abból kiindulva, hogy az egyesült királysági képviselő mekkora figyelmet fordít az üzenet továbbítására, joggal feltételezhetjük, hogy e téren hamarosan változás várható.

Így látják az egyesült királysági képviselő részeként működő észak-ír irodában

Az uniós regionális politika keretében társfinanszírozott projektek fontos sarokkövet jelentenek Észak-Írország Európával fenntartott kapcsolatában. Észak-ír normák szerint hatalmas összegekről van szó (2,2 milliárd euró a 2000–2006-os időszakra, 1,1 milliárd euró a 2007–2013-as időszakra). Ennek ellenére is azt kell megállapítanunk, hogy a helyi vállalatok, a foglalkoztatás és a civil társadalom támogatása érdekében tett európai hozzájárulás gyakran észrevétlen marad.

Maurice Maxwell, az EU észak-ír irodájának vezetője, elmondja, hogy szerinte mire lenne szükség a nagyközönség figyelmének felkeltéséhez:

„Elengedhetetlen, hogy a képviselők folyamatos tájékoztatást kapjanak az egyes programokon belüli főbb fejleményekről, különös tekintettel a sajtót is érdeklő eseményekre. Ez a Bizottságon belül az alapok kezeléséért felelős kollégákkal, és különösen az irányító hatóságok sajtó és kommunikációs referenseivel fenntartott kapcsolatok útján könnyen megoldható. Hasznos továbbá a monitoring bizottságok ülésein, illetve a különböző kommunikációs hálózatokban (pl. Inform vagy UK Structural Fund Communication Network) való részvétel, hiszen itt tovább erősíthető az együttműködés az irányító hatóságok, a bizottsági képviselők és a Regionális Politikai Főigazgatóság között.”